Колись жив собі дуже багатий чоловік. Були у нього чудові замки й палаци, безліч слуг і золотий та срібний посуд, рідкісні килими, визолочені карети й прекрасні коні.

Але, на нещастя, чоловік той мав синю бороду і через те був такий потворний та страшний, що не було жодної жінки або дівчини, яка б не втекла, побачивши його. Всі вони дуже лякалися.

Чоловіка того так і називали — Синя Борода.

А в його сусідки було дві дочки, та такі красуні, що, побачивши їх, він одразу попросив у матері згоди на шлюб з однією з сестер.

Проте жодна не могла наважитися піти за чоловіка з синьою бородою.

Сестри боялися його ще й тому, що він уже не раз одружувався, але ніхто не міг сказати, куди раптом зникали всі його дружини.

Щоб краще познайомитися з своїми молодими сусідками, Синя Борода повіз їх з матір'ю, подругами та кількома знайомими у віддалений замок, де вони й веселилися цілий тиждень.

Весь цей час вони тільки те й робили, що розважалися, їздили на прогулянки, полювання та риболовлю, а коли наставала ніч, то, забувши про сон, танцювали й бенкетували до самісінького ранку.

Синя Борода веселився разом з гостями, жартував, танцював і був дуже добрий.

Зрештою, все пішло так до ладу, що меншій сестрі почало здаватися, ніби у хазяїна не така уже й синя борода і що він цілком пристойна людина. На кінець тижня вона згодилася з ним одружитися.

Коли вони повернулися в місто, то відразу справили бучне весілля, і Синя Борода одвіз меншу сестру до себе в розкішний палац.

Минув перший місяць їхнього життя, і чоловік сказав молодій дружині, що йому доведеться на кілька тижнів виїхати у важливій справі.

Він ніжно попрощався з дружиною, попросив її не сумувати без нього, порадив поїхати з подругами в заміський замок і робити все, що їй тільки заманеться.

— Ось, — казав він, — ключі від двох великих покоїв з меблями, ось ключі від шаф із сріблом і від шухляд з самоцвітами, ось ключ, який відмикає геть усі двері в замку. А от цей маленький ключик — від комірчини в кінці великої темної галереї нижнього поверху. Відмикайте всі двері, ходіть усюди, куди вам заманеться, але в ту комірчину я вам забороняю заходити. Коли ж ви мене не послухаєте і відімкнете її, то можете всього чекати від мого гніву.

Молода жінка обіцяла чоловікові точнісінько виконати всі його накази.

Синя Борода обійняв її на прощання, сів у карету й поїхав собі.

Як тільки за ним зачинилися ворота, сусідки і приятельки молодої хазяйки не стали чекати, поки їх зайвий раз запросять у гості, їм не терпілося глянути на багатства своєї подруги, та коли її чоловік був удома, вони не наважувалися завітати, бо дуже боялися його синьої бороди.

Приїхавши в замок, гості почали обходити зали, покої й комірчини з одягом та коштовностями, і кожна світлиця здавалася їм багатшою й красивішою за попередню. Піднявшись на другий поверх, де були розставлені старовинні меблі, вони не могли намилуватися чудовими килимами, ліжками, шафами, маленькими столиками, великими столами та дзеркалами, в яких можна було бачити себе з ніг до голови і які були в таких рамах — срібних, кришталевих і позолочених, — що ніхто й ніде не знайшов би ні гарніших, ані багатших.

Сусідки щиро захоплювалися щастям своєї подруги і всі як одна заздрили їй.

Але молода хазяйка не звертала уваги на всі ці багатства — їй кортіло піти й відімкнути маленьку комірчину на нижньому поверсі.

І так підганяла її цікавість, що, забувши про все на світі, вона не витримала і стрімголов побігла вниз потаємними сходами, та так хутко, що мало не впала в темному похмурому переході. Біля дверей комірчини жінка, правда, згадала про заборону Синьої Бороди й зупинилась. Якусь мить вона розмірковувала над тим, чи не спіткає її тяжке лихо за таку неслухняність.

Але спокуса була надто велика. Молода хазяйка не стрималася, взяла маленький ключик і, тремтячи від страху, відімкнула двері.

Спочатку вона нічого не змогла розгледіти — віконниці були зачинені. Та трохи постоявши і роздивившись, вона побачила, що вся підлога в комірчині залита кров'ю, а на стінах висить кілька жінок.

То були колишні дружини Синьої Бороди, яких він убив одну по одній.

Молода хазяйка мало не вмерла з жаху, і ключ од страшної комірчини, який вона притьмом вийняла з замка, випав у неї з рук.

Отямившись, вона підняла ключ, зачинила двері і, бліда як смерть, повернулась до себе нагору, аби хоч трохи заспокоїтися.

Аж тут вона помітила, що ключ у крові, і спробувала витерти його хусточкою. Але пляма не стиралася. Хоч як вона його мила, хоч як чистила піском та товченою цеглою і навіть шкребла ножем — ніщо не допомагало, — кров не зникала. Ключ був зачарований, і вичистити його було неможливо — тільки-но зітреш кров з одного боку, як вона в ту ж мить з'являється з другого.

Того ж таки вечора несподівано повернувся Синя Борода: ще в дорозі він одержав листа, в якому повідомлялося, що його справу владнано якнайкраще і він може спокійнісінько їхати додому.

Молода жінка вибігла йому назустріч, стала обіймати чоловіка, вдаючи, що дуже рада його швидкому поверненню.

Вранці Синя Борода попросив дружину повернути йому ключі. Вона віддала, але руки їй так тремтіли, що неважко було здогадатися про причину її хвилювання.

Синя Борода, звичайно, все зрозумів.

— А чому це, — спитав він, — тут немає маленького ключика від нижньої комірчини?

— Мабуть, — відповіла бідолашна жінка, — я залишила його нагорі, у себе на столі.

— Дуже прошу вас, — сказав Синя Борода, — негайно віддати мені цей ключ.

Хоч як вона не хотіла цього робити, але зрештою молодій жінці довелося-таки принести того ключа.

Глянувши на нього, Синя Борода грізно спитав у переляканої дружини:

— Чому цей ключ у крові?

— Не знаю, — відповіла нещасна, пополотнівши.

— Ви не знаєте? — грізно перепитав Синя Борода. — Але ж я добре знаю. Незважаючи на мою заборону, вам закортіло увійти в ту комірчину? Ну що ж, я дам вам можливість увійти туди ще раз, і тепер — назавжди. Для вас знайдеться місце поруч з жінками, яких ви там бачили.

З плачем і благаннями кинулась вона до ніг чоловікові, щиро каючись у своїй неслухняності.

Така вона була гарна і така розгублена, що на неї, мабуть, зглянулася б і кам'яна скеля, але серце Синьої Бороди було твердіше за скелю.

— Ви помрете, — суворо сказав він, — і негайно. Ви зрозуміли мене? Негайно!

— Якщо й справді я мушу неодмінно вмерти, — відповіла нещасна жінка, дивлячись на нього очима, повними сліз, — то дайте мені хоч трохи часу, щоб я могла попрощатися з сестрою.

— Даю вам чверть години, — відповів Синя Борода, — і жодної миті більше.

Молода жінка поспішила до себе в кімнату, покликала сестру і сказала їй:

— Сестро моя Анно! Зійди, прошу тебе, на вежу й поглянь, чи не їдуть наші брати — вони обіцяли сьогодні навідати мене. А якщо побачиш їх, то дай знак, щоб вони поспішили. Благаю тебе, зроби це для мене!

Сестра Анна зійшла на вежу, а безталанна жінка все питала в неї:

— Анно, сестро моя Анно! Не бачиш — ніхто не їде? Дивись пильніше, люба моя Анно!

Сестра Анна відповіла:

— Я бачу лише, як сонце сідає та траву вітер хитає. Нічого більше не бачу.

Тим часом Синя Борода, схопивши величезного ножа, заволав страшним голосом:

— Ідіть швидше, а то я сам піднімуся нагору!

— Ще одну хвилинку, будь ласка, — попросила його дружина. І тут же тихесенько спитала: — Анно, сестро моя Анно! Не бачиш — ніхто не їде?

Сестра Анна відповіла:

— Я бачу лише, як сонце сідає та траву вітер хитає. Нічого більше не бачу.

— Та йдіть швидше! — знову заволав Синя Борода. — А то я сам піднімуся нагору!

— Йду... — розпачливо сказала дружина. І потім ще раз, уже й сама не вірячи в щасливий випадок, спитала: — Анно, сестро моя Анно! Не бачиш — ніхто не їде?

— Я бачу, — відповіла сестра Анна,— курище, що сунеться аж ген з того боку...

— Це брати?

— Ні, сестро. Це лише отара овець... Мені так жаль...

— То що ж, підете ви нарешті? — розлючено загорлав знизу Синя Борода.

— Ще тільки одну мить, — благально мовила дружина.

І потім востаннє гукнула з розпукою:

— Анно, сестро моя люба Анно! Не бачиш —ніхто не їде? Подивись пильніше!

— Я бачу, — відповіла сестра, — двох рицарів, які скачуть аж ген з того боку, але вони ще дуже далеко... Чуєш, сестро, — вигукнула вона за мить — це наші брати! Я подаю їм знак, щоб вони поспішали.

Та тут Синя Борода загорлав і затупав ногами так, що весь будинок задвигтів.

Бідолашна жінка змушена була зійти вниз і з плачем кинулася чоловікові до ніг.

— Ніякі сльози тепер вам не допоможуть, —незворушно сказав Синя Борода. — Ви помрете.

І, схопивши її однією рукою за косу, він другою підняв ножа.

Нещасна звела на нього очі й благала дати їй ще хоч одну мить, щоб приготуватися до смерті. Але все було марно.

— Ні, ні! — загорлав Синя Борода.

Ще мить — і він замахнув над своєю жертвою ножем.

Та враз знадвору долинув такий несамовитий грюкіт у двері, що Синя Борода мимоволі зупинився й розгублено озирнувся довкола.

У ту ж мить двері розчинились, і двоє рицарів із шпагами в руках вбігли до кімнати.

Синя Борода впізнав братів своєї дружини і кинувся тікати, але вони наздогнали його раніше, ніж він встиг добігти до ґанку.

Проколотий їхніми шпагами, Синя Борода впав мертвий.

Брати допомогли бідолашній сестрі підвестись, обняли й поцілували її, а вона від щирого серця подякувала їм за порятунок.

Незабаром брати перебралися назовсім у замок Синьої Бороди й стали жити в ньому, не згадуючи про його колишнього хазяїна.

Переклад Р. Терещенка